

Natuurverbindingen: een kijkje over de grenzen

Natuurverbindingen in de provincie Oost-Vlaanderen.

Op de studiemiddag 'Natuurverbindingen in Noord-Holland' werden enkele mooie voorbeelden gegeven van hoe natuurverbindingen kunnen bijdragen aan de biodiversiteit en belevingswaarde van een gebied. In de provincie Oost-Vlaanderen zetten we ook in op natuurverbindingen, maar andere omstandigheden vragen om een andere aanpak.

Samenwerking is key

Niet alleen de natuur is erg versnipperd, ook het eigendom van de grond is zeer versnipperd in Oost-Vlaanderen. Om het ene natuurgebied met het andere te kunnen verbinden, moet er dus veel worden samengewerkt met verschillende eigenaars. Omdat er niet zomaar door de percelen heen ingrepen kunnen plaatsvinden, wordt er veel gewerkt met landschapselementen en wordt er ingezet op vergroening van de waterlopen. Via het project Gestroomlijnd Landschap zet de provincie in op gebieden die in het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan aangekaart zijn als belangrijke natuurgebieden en verbindingen.

Verbreden van het natuurnetwerk

De Provincie Oost-Vlaanderen zet zich op drie manieren sterk in op het verbreden van het natuurnetwerk. Een belangrijk element vormen de groenblauwe netwerken, bestaande uit groene voorzieningen langs onbevaarbare waterlopen die door de provincie beheerd worden. Voor ingrepen als de beplanting van de oevers worden voldoende middelen voorzien. Daarnaast is er voor het omringende landschap de actie "Beplant het landschap" waar jaarlijks tussen de 150.000 en 200.000 euro wordt besteed. Deze maatregelen worden voor 80-100% gesubsidieerd. Een andere manier om de netwerken te versterken is door in te zetten op de verbetering van de waterlopenstructuur. Hierbij is er veel aandacht voor oevers, (on)dieptes in de waterlopen en de migratieknelpunten voor vissen. De laatste jaren komt hier steeds meer aandacht voor. Verder wordt er ingezet op soortenbescherming van Rode lijst soorten en soorten die van provinciaal belang zijn.

Door de complexe eigendomsstructuur van het landschap is het niet mogelijk om binnen afzienbare tijd in te zetten op een robuuste verbinding van natuurgebieden in Oost-Vlaanderen. Eerder wordt er ingezet op corridors en stapstenen wanneer er zich kansen voordoen om gronden aan te werven voor natuur. Dit doet de provincie in samenwerking met lokale besturen en middenveldorganisaties. Daarnaast werkt de provincie veel samen met de Regionale Landschappen en bosgroepen.

Biodiversiteit en beleid

De complexiteit van de grondeigendom weerhoudt de Provincie Oost-Vlaanderen er echter niet van om natuurverbindingen te realiseren. Zo wordt biodiversiteit middels Klimaatactieplannen geïntegreerd in het beleid. Wanneer er infrastructurele projecten zijn aan de waterkant, worden looprichels langs het water gepromoot. Voordat vergunningen worden verleend wordt tevens geadviseerd om aanleg van deze looprichels als voorwaarde voor de vergunning op te nemen.

Naar de toekomst toe wil de Provincie een geactualiseerde kaart maken om zo de meest kansrijke deelgebieden in functie van robuuste natuurverbindingen te identificeren. Dit kan als basis dienen voor studies om mogelijkheden in kaart te brengen voor het uitbouwen van robuuste deelgebieden en voor de aanleg van robuuste verbindingen. Aangezien er momenteel nog geen robuuste verbindingen zijn,

is er weinig mogelijkheid tot monitoring. Dit wordt pas nuttig zodra deze verbindingen gerealiseerd worden.

Tekst:

Vesko Valverde, beleidsmedewerker participatie (Dienst Ruimtelijke Planning)

Didier van Brussel, beleidsmedewerker natuur (Dienst Milieubeleidsplanning, -ondersteuning en Natuurontwikkeling)